

Informace ÚNMZ a ČIA k požadavkům směrnice 97/23/ES

Vzhledem k množícím se dotazům k certifikaci osob, které mohou vykonávat činnosti pro účely přílohy č. 1 odst. 3.1.2 (nerozebiratelné spoje) směrnice 97/23/ES, resp. NV č. 26/2003, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „PED“), a také k uvádění odkazu na PED a dalších náležitostí osobních certifikátů vydávaných akreditovanými subjekty, notifikovanými osobami (dále jen „NO“) nebo uznanými nezávislými organizacemi (dále jen „UNO“) a k problematice používání technických norem pro účely PED byla formulována tato informace, která shrnuje názory Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví (dále jen „ÚNMZ“) a Českého institutu pro akreditaci, o. p. s. (dále jen „ČIA“), na tuto problematiku.

Jelikož ÚNMZ ani ČIA nejsou nadány pravomocí poskytovat závazné výklady právních ani technických předpisů, je účelem této informace ozřejmit postoj ÚNMZ a ČIA k výše uvedené problematice a informovat o názoru, který zastávají a v souladu s nímž vykonávají jim svěřenou působnost.

K problematice ÚNMZ sděluje:

- Certifikáty o kvalifikační zkoušce svářeče odkazující se na PED (čl. 3.1.2 přílohy č. 1) mohou vydávat a jejich platnost prodlužovat pouze NO nebo UNO, a to v oblasti tlakových zařízení kategorií II, III a IV. Takové certifikáty obsahují identifikační číslo NO nebo UNO, která je za jeho platnost odpovědná.
- Pro účely potvrzení kvalifikace pracovníků pro kategorii I tlakových zařízení je možno využít certifikáty vydávané akreditovaným subjektem v rámci dobrovolné certifikace, přičemž, je-li k potvrzení kvalifikace použita harmonizovaná norma, na niž byl uveřejněn odkaz v Úředním věstníku Evropské unie (dále jen „OJEU“), tato poskytuje předpoklad shody se základními požadavky PED.
- Od 1. listopadu 2015, kdy přestala platit norma EN 287-1, je pro účely čl. 3.1.2 přílohy č. 1 PED stále možné využívat předpokladu shody u této harmonizované normy, neboť na ni dosud nebyl stažen odkaz z OJEU, a to po dobu zveřejnění odkazu na tuto normu v OJEU. Skutečnost, že norma pozbyla platnosti, není v kontextu výše uvedeného rozhodující, lze ji proto nadále za uvedené podmínky používat k prokázání požadavků PED, pro něž poskytuje presumpci shody.
- Pokud by odkaz na EN 287-1 byl z OJEU stažen bez náhrady, odsouhlasování pracovníků u tlakových zařízení kategorií II, III a IV by NO nebo UNO prováděly přímo podle PED, a to konkrétně podle bodu 3.1.2 přílohy č. 1, který popisuje nutné podmínky pro odsouhlasování pracovníků. Pro účely tohoto odsouhlasení, pokud neexistují harmonizované normy (na něž jsou zveřejněny odkazy v OJEU), musí notifikovaná osoba

nebo uznaná nezávislá organizace provést jim rovnocenné přezkoumání a zkoušky, anebo je musí dát provést. Domníváme se však, že - podle informací z Evropské komise - odkaz na EN 287-1 bude v OJEU uveřejněn až do dokončení úpravy EN ISO 9606-1 a norma EN 287-1 bude tedy nadále poskytovat předpoklad shody se základními požadavky PED.

- V případě normy EN ISO 9606-1, na kterou nebyl odkaz v OJEU dosud zveřejněn, neexistuje předpoklad shody se základními požadavky PED. Nebude-li na ni uveřejněn odkaz v OJEU, mohou ji NO nebo UNO u tlakových zařízení kategorií II, III a IV použít pro rovnocenná přezkoumání a zkoušky k prokázání splnění základních požadavků PED, avšak musí dokázat, že dané technické řešení je v souladu se základními požadavky PED.

Pokud však jde o článek 9.3 písm. c) této normy (prodloužení platnosti), tento ve smyslu informací z Evropské komise nelze pro zařízení kategorií II, III a IV použít, neboť není v souladu s požadavkem PED, který stanoví, že personál pro trvalé spojování (příloha č. 1 odst. 3.1.2) pro zařízení kategorií II, III a IV musí odsouhlasit způsobilá třetí strana (NO nebo UNO). PED umožňuje odsouhlasování pracovních postupů a příslušných pracovníků bez účasti NO nebo UNO pouze pro tlaková zařízení v kategorii I.

K tomu ČIA dodává:

- Certifikáty s odkazem na akreditaci mohou být vydávány pouze akreditovaným subjektem, a to výlučně v rozsahu udělené akreditace a v souladu s požadavky ČSN EN ISO/IEC 17024:2013. Certifikáty musí obsahovat jednoznačné a pravdivé informace, odpovídající stanoveným požadavkům na jejich obsah, které nebudou zavádějící a nebudou připouštět různou interpretaci.
- K problematice certifikace podle normy EN ISO 9606-1. Vzhledem k tomu, že čl. 9.3 písm. c) této normy není v souladu s ČSN EN ISO/IEC 17024:2013, nelze postup certifikačního orgánu podle tohoto článku zahrnout do rozsahu akreditace.

Na závěr ÚNMZ a ČIA shrnují:

- Vždy musí být jednoznačné, komu byl certifikát vydán, jakož též to, kdo je za vydaný certifikát a na něm obsažené údaje odpovědný (např. kdo tedy může certifikát pozastavit nebo zrušit a v jakém rozsahu).
- ÚNMZ uděluje autorizace k činnostem při posuzování shody tlakových zařízení podle PED a před udělením autorizace prověřuje plnění požadavků PED. K prokázání odborné úrovně ve vztahu k procesu posuzování shody lze využít osvědčení o akreditaci na činnosti vyžadované předmětným nařízením vlády. ČIA však neprovádí posouzení certifikačních orgánů certifikujících osoby výhradně pro účely autorizace/oznámení k PED resp. nevydává osvědčení o akreditaci pro účely autorizace/oznámení k PED. Proto na

certifikátech o kvalifikační zkoušce svářeče podle ČSN EN ISO 9606-1 nebo ČSN EN 287-1 vydaných akreditovaným subjektem se není možné odkazovat na PED. To obdobně platí i pro případ certifikátů v oblasti nedestruktivních zkoušek (příloha č. 1 odst. 3.1.3 PED) podle ČSN EN ISO 9712.

Mgr. Zdeněk Veselý
ředitel sekce
odborných působností ÚNMZ

Ing. Milan Badal
náměstek ředitele ČIA

V Praze, dne 2. února 2016